

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 25293/2022 din data de 23.12.2022

Biroul permanent al Senatului

Bp. 768 / 27.12.2022

Domnului Mario-Ovidiu OPREA,
Secretar general al Senatului României

Stimate domnule secretar general,

Referitor la adresa dumneavoastră nr. XXXV/5510 din 28.11.2022, prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii, spre avizare, *Propunerea legislativă pentru modificarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 (b768/24.11.2022)*, vă facem cunoscut că această solicitare a fost analizată de Comisia nr. 1 comună - „Legislație și cooperare interinstituțională”, în ședința din data de 13.12.2022.

Comisia a apreciat că nu se impune emiterea unui aviz de către Consiliul Superior al Magistraturii, urmând a se exprima un punct de vedere referitor la propunerea legislativă.

În acest sens, a fost avută în vedere maniera în care Curtea Constituțională a delimitat sintagma „acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești” din cuprinsul art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv în sensul că aceasta se referă „numai la actele normative care privesc în mod direct organizarea și funcționarea autorității judecătorești, precum modul de funcționare al instanțelor, cariera magistraților, drepturile și obligațiile acestora etc., pentru a nu se ajunge la denaturarea rolului Consiliului Superior al Magistraturii” (Decizia nr. 901 din 17 iunie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 21 iulie 2009).

Pe fond, în urma analizării reglementărilor propuse, Comisia a apreciat că nu este oportună modificarea art. 24 alin. (3) și art. 26 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, prevederile în vigoare reglementând aspectele vizate de o manieră aptă să conducă la atingerea scopului urmărit de legiuitor, acela al asigurării executării hotărârii definitive.

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Din perspectiva unora dintre argumentele invocate în cuprinsul expunerii de motive, Comisia a reținut că soluția legislativă actuală constând în amendarea conducătorului autorității publice sau, după caz, a persoanei obligate în situația neexecutării hotărârilor judecătorești definitive prin care autoritatea publică este obligată să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un alt înscris sau să efectueze anumite operațiuni administrative, a fost supusă controlului de constituționalitate, stabilindu-se conformitatea acesteia cu Legea fundamentală.

Astfel, în Decizia nr. 898/2015, respingând ca neîntemeiate excepțiile de neconstituționalitate, Curtea Constituțională a reținut, în esență, că *„procedura contenciosului administrativ are un caracter special, fiind derogatorie de la regulile procedural civile, și dă expresie prevederilor art. 52 din Legea fundamentală, oferind cadrul constituțional al protejării cetățenilor în fața eventualelor abuzuri ale autorităților publice. În acest context, legiuitorul a stabilit că executarea hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile prin care s-au instituit obligații în sarcina autorităților publice trebuie să fie realizată într-un anumit termen, fie cel precizat în cuprinsul hotărârii, fie, în lipsa acestuia, în cel mult 30 de zile de la data rămânerii irevocabile [n.a. definitive] a acesteia.”*

Curtea a constatat că *„textele de lege ce formează obiect al excepției nu aduc atingere nici principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, nici dreptului la apărare, garantat la nivel constituțional. În acest sens, Curtea a reținut că autoritățile publice pot fi întotdeauna reprezentate, în procesele în care sunt parte, fie de către un consilier juridic, care are obligația de serviciu de a depune toate diligențele posibile pentru apărarea intereselor instituției, fie de un avocat angajat în baza unui contract de asistență juridică și reprezentare, fie chiar de un salariat al acestora, anume desemnat în baza unei procuri speciale de reprezentare în justiție. Așadar, prin intermediul unui astfel de reprezentant, autoritatea publică are posibilitatea de a-și exercita toate prerogativele dreptului la apărare. Cât privește conducătorul autorității, nimic nu îl împiedică pe acesta să facă demersurile necesare pentru a afla soluția pronunțată de instanță în recurs, astfel încât autoritatea publică să poată duce la îndeplinire dispozitivul hotărârii, în respectul principiilor statului de drept, cărora li se subsumează și conformarea la imperativele cuprinse în hotărârile judecătorești. Ca urmare, nu poate fi reținută nici susținerea potrivit căreia conducătorului autorității publice i se nesocotește dreptul la apărare, întrucât nu a avut calitate procesuală în litigiul dedus judecării, interesele acestuia putând fi apărate cu succes de același reprezentant, consilier juridic sau avocat.”*

Curtea a mai reținut că *„amenzile cominatorii stabilite la art. 24 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 reprezintă o sancțiune procedurală pecuniară aplicată de instanță în scopul asigurării executării hotărârii. Legiuitorul a considerat necesar să instituie un*

astfel de mijloc de constrângere pentru a conferi eficacitate înseși instituției contenciosului administrativ, a cărei finalitate ar fi iluzorie în absența unei sancțiuni pentru neexecutarea voluntară a hotărârilor judecătorești pronunțate în această materie (...).

Această soluție legislativă dă expresie garanțiilor dreptului la un proces echitabil astfel cum au fost dezvoltate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în care s-a statuat în mod constant faptul că "administrația constituie un element al statului de drept, interesul său fiind identic cu cel al unei bune administrări a justiției. Pe cale de consecință, dacă administrația refuză sau omite să execute o hotărâre judecătorească ori întârzie în executarea acesteia, garanțiile art. 6 de care a beneficiat justițiabilul în fața instanțelor judecătorești își pierd orice rațiune de a fi" (...)."

De asemenea, cât privește argumentele invocate de inițiatori referitoare la dificultățile ce ar putea apărea în practică în ce privește stabilirea clară a persoanei vizate de amendă, în raport de formula uzitată - „conducătorul autorității”, precum și în ce privește situația în care funcția de conducător al unei autorități publice a fost ocupată de persoane diferite în intervalul de timp relevant pentru stabilirea amenzii, Comisia a reținut că aceste aspecte au constituit obiect de analiză la nivelul sistemului judiciar, în vederea asigurării unei interpretări unitare.

Astfel, situația și drepturile procesuale ale conducătorului autorității publice în cazul aplicării art. 24 - 25 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, au constituit una dintre problemele de drept abordate cu ocazia întâlnirii președinților secțiilor specializate ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel dedicate unificării practicii judiciare în domeniul contencios administrativ și fiscal de la Cluj-Napoca, din 5-6 mai 2022, opinia exprimată cu privire la aspectele în discuție putând fi accesată la adresa https://inm-lex.ro/wp-content/uploads/2022/06/Minuta-intalnirii_5-6-mai-2022_Cluj_site.pdf.

În subsidiar, ca observație de ordin tehnic, Comisia a reținut că dispozițiile alin. (1) și (5) ale art. 24 fac vorbire despre autoritatea publică, pe când propunerea legislativă se referă în plus și la persoana juridică și la instituția publică. În contextul în care chiar în art. 1 alin. (1) din lege se vorbește despre dreptul oricărei persoane care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim de către o autoritate publică, s-a apreciat că, atât pentru claritatea reglementării, cât și din considerente ce țin de tehnică legislativă, s-ar impune folosirea unei terminologii unitare.

Sub un alt aspect, Comisia a apreciat că urmează a se analiza dacă raportarea în continuare a amenzii la salariul minim brut pe economie este una corespunzătoare, în condițiile în care,

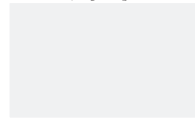
CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

conform propunerii legislative, aceasta nu ar mai urma să fie aplicată conducătorului autorității publice sau, după caz, persoanei obligate, ci persoanei juridice, autorității sau instituției publice.

Cu deosebită considerație,

Judecător Marian BUDĂ,
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011